



Bryssel, 18. helmikuuta 2019
(OR. en)

6355/19

Toimielinten välinen asia:
2018/0169(COD)

ENV 137
SAN 79
CONSOM 56
AGRI 81
CODEC 386

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro: 9498/18 + ADD 1 - COM(2018) 337 final + Annex
Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi veden uudelleenkäytön vähimmäisvaatimuksista
– Periaatekeskustelu

1. Puheenjohtajavaltio on laatinut 5. maaliskuuta 2019 kokoontuvaa ympäristöneuvostoa varten tausta-asiakirjan, jossa on periaatekeskustelua ohjaavia kysymyksiä.
2. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään panemaan merkille tämän ilmoituksen liitteessä olevat kysymykset ja toimittamaan ne neuvostolle.
3. Puheenjohtajavaltio pyytää valtuuskuntia lähettämään kirjalliset vastaukset ennen neuvoston istuntoa.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi veden uudelleenkäytön vähimmäisvaatimuksista
– Periaatekeskustelu –

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja ja kysymyksiä periaatekeskustelua varten

I JOHDANTO

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi veden uudelleenkäytön vähimmäisvaatimuksista annettiin 28. toukokuuta 2018 osana kiertotaloutta koskevan toimintasuunnitelman toteuttamiseksi julkistettuja toimia. Ehdotuksen tavoitteena on torjua veden niukkuutta koko EU:n alueella ilmastonmuutokseen sopeutumisen yhteydessä ja integroidun vesivarojen hoidon keskeisenä, aiemmin puuttuneena välineenä varmistaa, että Euroopan vesivaroja hallitaan tehokkaammin.

Euroopan sisävesivaroihin kohdistuu yhä enemmän paineita, eivätkä koko EU:n alueella rajallisesti saatavilla olevat vesivarat pysty vastaamaan jatkuvasti kasvavaan vedentarpeeseen. Veden niukkuus pahenee pääasiassa kastelua varten mutta myös teolliseen käyttöön ja kaupunkien kehitykseen tapahtuvan liiallisen vedenoton takia. Tämä on yksi EU:n talouden ja ekologisen perustan suurimmista uhista. Samalla hyvälaatuisen veden saatavuus on elintärkeä edellytys koko yhteiskunnalle.

Vesistressi vaikuttaa jo kolmannekseen EU:n alueista ympäri vuoden, ja jos ilmasto-olot muuttuvat ennusteiden mukaisesti, ongelma todennäköisesti kärjistyy entisestään. Suuntauksen odotetaan jatkuvan ja veden niukkuuden ulottuvan koskemaan suurinta osaa Euroopasta 2000-luvun aikana. Veden puutteesta aiheutuvien ongelmien odotetaan kehittyvän 40–80 prosenttia nykyistä vakavammiksi vuoteen 2050 mennessä.

Yhdyskuntajäteveden käsittelylaitoksista saatavan veden uudelleenkäyttö on luotettava vaihtoehtoinen veden lähde moniin eri tarkoituksiin, muun muassa maatalouden keinokasteluun, jossa mahdollisuudet veden uudelleenkäytön lisäämiseen ovat suurimmat. Veden uudelleenkäyttö pidentää veden elinkaarta ja edistää siten vesivarojen säilymistä kiertotalouden tavoitteiden mukaisesti. Tällä hetkellä veden uudelleenkäyttö on huomattavasti vähäisempää kuin olisi mahdollista, ja käytännöt vaihtelevat suuresti eri jäsenvaltioissa.

Ehdotuksessa vahvistetaan yhdyskuntajäteveden turvallista uudelleenkäyttöä maatalouden keinokastelussa koskevat yhdenmukaistetut vähimmäislaatuvaatimukset siltä osin kuin se on mahdollista ja kustannustehokasta sekä turvataan kansanterveys ja suojellaan ympäristöä. Koko EU:ssa sovellettavien vähimmäisvaatimusten avulla ehdotuksessa pyritään varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset kierrätetyn veden tuottajille ja toimittajille sekä maanviljelijöille. Ehdotus luo uusia mahdollisuuksia teknologiseen innovointiin ja liiketoiminnan kehittämiseen.

Ehdotus sisältää lisäksi

- seurantaa koskevat yhdenmukaistetut vähimmäisvaatimukset, joita sovelletaan vaatimustenmukaisuuden määrittelykohdassa eli sen laitoksen ulostulossa, joka käsittelee jätevesiä edelleen uudelleenkäyttöä varten (kierrätyslaitos), erityisesti kunkin laatuparametrin seurantatiheyttä koskevat vaatimukset ja järjestelmän validointia koskevat vaatimukset
- riskinhallintaa koskevat säännökset, jotta voidaan arvioida muita mahdollisia siihen alueeseen liittyviä terveys- ja ympäristöriskejä, jolla kierrätyslaitoksen on määrä toimia, ja puuttua näihin riskeihin
- luvanhakumenettely, jonka mukaisesti kierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajan on hankittava asianomaisten viranomaisten lupa jäteveden turvallisesti uudelleen käytettäväksi toimittamista varten
- avoimuutta koskevat säännökset, joiden mukaisesti kaikkia veden uudelleenkäyttöhankkeita koskevat keskeiset tiedot asetettaisiin julkisesti saataville.

II TILANNEKATSAUS

Komission ehdotusta ja sen vaikutustenarviointia on tähän mennessä käsitelty neljässä ympäristötyöryhmän puolen päivän kokouksessa. Pääasialliset keskusteluissa esiin tulleet poliittiset kysymykset koskevat EU:n välineeseen sisältyvää joustovaraa jäsenvaltioille ja kierrätetyn veden laatua koskevien yhdenmukaistettujen vähimmäisvaatimusten tiukkuutta.

Valtuuskunnat myöntävät, että veden niukkuus on tärkeä kysymys, mutta veden uudelleenkäyttöä koskevat käytännöt vaihtelevat eri jäsenvaltioissa. Jäsenvaltiot, jotka jo käyttävät uudelleen jättevettä maatalouden keinokastelussa, pelkäävät, että ehdotettu asetus edellyttää huomattavia muutoksia jo käytössä oleviin kansallisiin järjestelmiin. Ne haluaisivat siksi, että perustettaisiin joustava EU:n väline, jossa otetaan huomioon kunkin valtion olosuhteet. Toiset jäsenvaltiot, joille veden niukkuus ei ole välitön ongelma ja jotka eivät aio lähitulevaisuudessa käyttää uudelleen jättevettä maatalouden keinokastelussa, haluaisivat mieluummin jättää soveltamatta asetusta ja välttää näin hallinnollisen lisärasituksen (esim. lupahakemusten käsittelyn). Lisäksi keskusteltiin siitä, miten voidaan varmistaa kierrätetyllä vedellä kasteltujen maataloustuotteiden korkea turvallisuustaso ihmisten terveyden ja ympäristön kannalta aiheuttamatta kohtuuttomia kustannuksia jäsenvaltioiden viranomaisille, toiminnanharjoittajille ja käyttäjille. Keskustelussa korostettiin sitä, että jätevesien käsittelyyn osallistuvien eri toimijoiden vastuunjako on määriteltävä selkeästi.

Euroopan parlamentti nimitti Simona Bonafèn (S&D) ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan (ENVI) esittelijäksi. Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta hyväksyi 22. tammikuuta 2019 mietinnön, joka sisälsi 68 muutosehdotusta.

Edellä esitetty huomioon ottaen ministereitä pyydetään käymään ehdotuksesta periaatekeskustelu neuvoston (ympäristö) istunnossa 5. maaliskuuta 2019. Puheenjohtajavaltio on laatinut keskustelun ohjaamiseksi kaksi kysymystä.

III KYSYMYKSET MINISTEREILLE

- 1. Kun otetaan huomioon veden lisääntyvän niukkuuden aiheuttamat haasteet Euroopassa, miten yhdenmukaistetuilla EU:n säännöillä voitaisiin edistää veden uudelleenkäyttöä ja siirtymistä tehokkaampaan vesienhoitoon – kuitenkin niin, että jätettäisiin markkinoiden määriteltäväksi se, missä veden uudelleenkäytölle on mahdollisesti merkittävää kysyntää?*
- 2. Oletteko sitä mieltä, että ehdotetuilla kierrätetyn veden laatua ja seuranta koskevilla EU:n yhdenmukaistetuilla vähimmäisvaatimuksilla yhdessä paikallistason riskinhallinta- ja lupamenettelyjen kanssa ihmisten terveyden ja ympäristön korkeatasoinen suojelu sekä kierrätetyllä vedellä kasteltujen turvallisten maataloustuotteiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla voidaan saada oikeanlaiseen tasapainoon?*
